

ДЖИМ КОРБЕТ ТИГЪРЪТ ОТ ПАЙПАЛ ПАНИ

Превод от английски: Здравко Станков, Борис Паланков, 1968

chitanka.info

Не знаей нищо повече от неговия по-раншен живот, освен факта, че е роден в една урва, врязана дълбоко в хълмовете, и че е член на семейство от три тигъра.

Беше на около година, когато една декемврийска сутрин, привлечен от вика на сърна, забелязах стъпките му върху пясъчното корито на рекичка, позната из местността под името Пайпал Пани. Отначало мислех, че се е загубил от майка си, но като срещях седмица след седмица самотните му стъпки по пътеките, по които се движеше дивечът, дойдох до заключението, че настъпването на любовния период е достатъчно задоволителна причина, за да се движи сам. Съдбата на всички обитатели на джунглите е една и съща: най-ревностно гледани, предпазвани дори с цената на живота на родителя, ако е необходимо, а на следващия ден пуснати сами из широкия свят. Това е методът на природата за предотвратяване на кръвосмешението.

Прекарал онази зима, като се хранел с пауни, папагали и малки диви свини и от време на време по някоя сърна, скътал си леговище в грамадно дърво, повалено без очевидна причина и издълбано от времето и таралежите, той довлечал тук повечето от жертвите си и при студени дни се препичал на слънце върху гладкото стъбло на дървото, на което са се препичали преди него много леопарди.

Видях отблизо малкия тигър, когато вече януари бе доста напреднал. Една вечер излязох без никаква определена цел и видях как една гарга подскокна от земята, кацна на клона на някакво сухо дърво и започна да си чисти човката. Гарги, лешояди и свраки винаги ме интересуват в джунглите и много са убитите животни, които съм намирал както в Индия, така и в Африка благодарение на помощта на тези птици. В случая гаргата ме доведе на мястото, където през миналата нощ се бе разиграла трагедия. Една сърна била удавена и отчасти изядена и няколко души, минавайки по пътя, отстоящ на около петдесет метра, навярно привлечени по същия начин, както и аз, я нарязали на късове и отнесли със себе си. Оставили от сърната само няколко кости и малко съсирена кръв, от която гаргата току-що кълвеше. Тъй като нямаше никакво закритие близо до пътя, аз бях убеден, че звярът, който е убил сърната, не е забелязал, че други са му вдигнали плячката оттам, и че той сигурно ще се върне по-късно на същото място. Поради това реших да остана и да чакам и си направих

удобно място за сядане на едно сливово дърво, доколкото позволяваха бодлите му.

Не диря извинение от вас, читателю, ако се различаваме по много оспорвания въпрос за пазенето край някое убито животно. Едни от най-приятните ми спомени са свързани с някой и друг час преди залез-слънце, прекаран в чакане край някое убито от зверове животно, като се започне от деня, когато въоръжен с евзалия пушка, чиято пукната цев бях намотал с тел, за да не се пръсне, чаках край един убит от леопард лангур, та се стигне допреди няколко дни, когато с най-модерна пушка на скута наблюдавах как една тигрица с две напълно пораснали тигърчета изядоха цял елен, който те бяха убили, разбира се, без да ми стане мъчно, че не взех и аз някой дял.

Наистина в случая нямаше убито животно под дървото, но поради причините, които изтъкнах, имаше все пак някаква вероятност да ми се удаде случай да стрелям. За обитателите на джунглите винаги има дири в напоената с кръв земя, за което свидетелства старият глиган със сиви мустаци, който от десет минути тихо рови земята за корени и изведнъж настръхна, щом го лъхна вятърът, напоен с миризма на кръв. Високо вдигнатата му зурла, която той мърда само както едно прасе може да мърда тази част на главата си, му подсказва много повече, отколкото аз мога да проумея от почвата, по която няма никакви следи. Начинът, по който се приближава към убитото животно — веднъж се отклони вдясно и се обърне към вятъра, после малко вляво пак срещу вятъра и с всяко отклонение застава с няколко метра по-близо до плячката, — показва, че сърната е убита от тигър. Накрая, щом се увери за сетен път, че няма оставено нищо, което да заслужава да се яде, хуква в тръс и изчезва от погледа ми.

Сега пък идват две сърни, и двете с кадифени рогчета и от факта, че се насочват право към напоеното с кръв място и вървят с вятъра, е очевидно, че са свидетели на снощната трагедия. Задоволяват любопитството си, като ту душат земята, ту се ослушват с напрегнати мускули, готови за миг да побегнат и поемат пътя, по който са дошли.

Любопитството не е изключително право на човешкия род. Много животни съкращават живота си, като се отдават на любопитството си. Кучето излиза от верандата, за да полае по някоя сянка, сърната се отделя от стадото, за да погледне някоя туфа трева,

която никакъв вятър не поклаща, и дебнещият леопард си набавя ядене.

Слънцето приближаваше към залез, когато едно мърдане отпред вдясно привлече вниманието ми. Някакво животно прекоси пролуката между два храста на другия край на залесеното място с форма на клин, което завършва на двадесет и пет метра от дървото ми. Изведнъж храстите откъм моята страна се разтварят и тигърът излиза на открито, без да погледне вляво или вдясно. Отива право към мястото на убитото животно. В погледа му, пълен с очакване, настъпва разочарование, като вижда, че плячката, добита навярно след дълго търпеливо дебнене, е изчезнала. Не обръща внимание на парчетата кости и съсирената кръв и спира пред дънера, който послужил за касапски дръвник и на който още висят няколко парченца месо. Аз не бях единственият, който носи оръжие из тези джунгли, и ако тигърчето трябваше да стане голям тигър, налагаше се да му дам урок за опасността, на която се излага, като се приближава до убити животни на дневна светлина. Един халосен патрон би свършил по-добра работа, но сега трябваше да се задоволява с бойната си пушка. Точно когато повдигна глава да подуши дънера, куршумът се заби в твърдото дърво на два сантиметра от носа му. Тигърчето забрави този урок само веднъж през следващите години.

През следващата зима го виждах няколко пъти. Сега ушите му не изглеждаха толкова дълги и бе сменил бебешката си козина с кафяво-червеникава с ярко очертани ивици. То беше, отстъпило кухото дърво — леговище на правоимеещите му собственици — двойка леопарди — и си беше намерило ново жилище в гъст пояс от шубраци, който ограждаше подножието на хълма. Допълваше си храната с малки самбури.

На другата зима, когато слязох от планините, както всяка година, не срещнах познатите му стъпки по пътеките, по които се движеше дивечът, нито край водопойните места. В продължение на няколко седмици мислех, че малкият тигър е изоставил предишното си свърталище и е слязъл нататък в равнината. Една сутрин обаче си обясних отсъствието му — редом с неговите стъпки видях и потънките и удължени стъпки на другарката, която си бе намерил. Само веднъж видях двата тигъра, понеже сега тигърчето бе вече голям тигър.

Една заран слязох на лов за антилопи преди съмване и се върнах по просека, причинена от пожар, когато един лешояд, кацнал на сухия клон на едно дърво, привлече вниманието ми. Птицата стоеше гърбом към мен, обърната към ивица ниски шубраци, зад които се простираха гъсти джунгли. По земята имаше още дебела роса. Аз се приближих без всякакъв шум до дървото и погледнах наоколо. Над ниските храсти стърчеше рогът на убит елен — защото никое живо същество не можеше да застане в такова положение. Стъпих здраво на една скала, покрита с мъх, и безшумно пристъпих с гумените си обувки. Като се изправих, видях целия елен. Задницата му бе изядена, а от двете му страни лежаха тигрите — тигърът лежеше на по-далечната страна и се показваха само задните му крака. И тигърът, и тигрицата спяха. Ако се преместех три метра напред, за да избягна един сух клон, и десетина метра вляво, щях да мога да се прицеля във врата му, но докато си правех тази сметка, бях забравил за мълчаливия зрител. Там, където стоях, лешоядът не можеше да ме види. Обаче преди още да направя десетина стъпки, той ме зърна и уплашен от близостта ми, отлетя от клона, удари се в едно пълзящо растение, което висеше от по-големия клон, и падна най-позорно на земята. Тигрицата рипна и за миг изчезна, а и тигърът не закъсня да я последва. Имах възможност да стрелям, обаче беше много рисковано поради гъстите джунгли отпред, където едно ранено животно имаше всички предимства. На онези, които никога не са го изпитвали, мога да препоръчам издебването на тигри и леопарди край техните жертви като най-забавен спорт. Но трябва много да се внимава, когато се стреля, защото, ако животното не бъде убито или повалено още с първия изстрел, може да последват неприятности.

Седмица по-късно тигърът поднови самотното си съществуване. Сега имаше някаква промяна в нрава му. Досега той нямаше нищо против, когато посещавах жертвите му, обаче, след като другарката му го напусна, той ми даде много ясно да разбере — още щом тръгнах по дирята на първото отвлечено от него животно, — че за в бъдеще не ще ми позволи повече волности. Трябва да се чуе отблизо ядовитото ръмжене на някой тигър, за да се разбере, че в джунглите няма по-ужасяващ звук.

Рано през март тигърът удуши първия си голям бивол. Една вечер се намирах близо до подножието на хълмовете и чух как из

гората проехтя ревът на агонизиращ бивол, примесен с ядовития рев на тигър. Установих, че звукът идваше от една урва на около петстотин метра. Движех се трудно по разпръснати камъни и през трънливи храсти. Когато се покатерих на една издадена скала, от която се виждаше надолу в урвата, мъченията на бивола бяха спрели и тигърът не се виждаше никъде. Цял час лежах с пръст на спусъка, без да забележа нещо от тигъра. Следващата сутрин при пукване на зората отново се покачих на канарата и намерих бивола в положението, в което го бях оставил. Меката почва, разорана от копита и нокти, свидетелстваше за развилата се отчаяна борба. Тигърът е успял да го повали едва след като му е счупил крака. Борбата е траяла от десет до петнадесет минути. Проследих дирите на тигъра, които водеха през урвата, и върху една скала намерих голямо петно кръв, а на сто метра по-нататък — друго петно върху едно повалено дърво. Раната, която биволът е нанесъл с рогата си по главата на тигъра, трябва да е била достатъчно тежка, за да го накара да се откаже от жертвата си, защото той не дойде вече при нея.

Три години по-късно тигърът, пренебрегвайки урока, който му дадох, когато беше малък (оправданието му се криеше може би в това, че приближаваше любовният период на тигрите), се върнал най-непредпазливо при една своя жертва. Край нея чакали през нощта един заминдар^[1] с няколко свои наематели и тигърът получил куршум в рамото, който му счупил костта. Не направили никакъв опит да го преследват. Тридесет и шест часа по-късно с рамо, покрито с мухи, той прекосил, като накуцвал, района на горската хижа, преминал през моста на откъснатата страна, на която имало два реда къщи на наематели, които стояли на вратите да го видят как минава, влязъл през портата на едно заградено със зид имение и се настанил в един празен склад. Двадесет и четири часа по-късно, навярно подплашен от големия брой хора, дошли от съседните села да го видят, той напуснал имението по пътя, по който бил дошъл, минал покрай нашата порта и се запътил към долния край на селото ни. Предишната нощ бил умрял бивол на един от нашите наематели и те го хвърлили в тръните на края на селото. Тигърът го намерил и останал там, като уталожвал жаждата си от една вада за напояване.

Когато два месеца по-късно се завърнахме от планините, тигърът вече се хранеше с малки животни (пилета, овце, кози и др.), които

успяваше да залови в покрайнините на селото. До март раната му зарасна, но десният му крак остана слабо извит навътре. Върна се в гората, където го бяха ранили, и наложи тежък данък върху говедата на селото. За да бъде в безопасност, той ядеше само по веднъж от всяко удавено животно и по този начин уби пет пъти повече животни, отколкото обикновено. Заминдарят, който го бе наранил, имаше стадо от около четиристотин крави и биволи и бе най-главният пострадаващ.

През последните години обаче тигърът надебеля толкова, колкото порасна и лошото му име, и много ловци, както и други хора, правеха опити да го убият.

Един селянин, въоръжен с едноцевна евзалия пушка, отишъл една вечер през ноември да убие някоя дива свиня и застанал да чака в един храст, намиращ се в сухо дърво, широко около двадесет метра, надолу по една пресечена местност. Мястото имаше форма на правоъгълник, граничещ с дългите си страни с обработваеми земи, а с късите страни с път и канал, широк три метра, който представлява границата между нашите посеви и гората. Пред ловеца се издигал бряг, висок около метър, по горния край, на който минава пътеката за говеда, а зад него — парче земя, покрита с гъсталак. Към осем часа вечерта някакво животно се появило на пътя и той, като се прицелил, колкото могъл, стрелял. Ударено от куршума, животното паднало от брега, минало с грухтене на няколко крачки от човека и навлязло в гъсталака зад него. Той захвърлил чергата и отърчал в колибата — на двеста метра от там. Скоро се събрали съседи и чули разказа му. Дошли до заключение, че глиганът е тежко ранен. Ще бъде жалко, казали си те, да оставим хиените и чакалите да ядат прасето. Запалили фенер и група от четирима смелчаги тръгнали да приберат плячката. Един от моите наематели (който отказвал да се присъедини към експедицията и по-късно си призна пред мен, че се е страхувал да отиде и търси ранения глиган из гъсталаците и тъмнината) ги подсетил да напълнят отново пушката и да я вземат със себе си.

Послушали го, натъпкали барута, без да го отмерват, но пръчката, с която го тъпкали, се заклецила и се счупила в цевта — незначителна случка, която без съмнение спасила живота на шестимата мъже. Впоследствие с голяма мъка извадили счупената пръчка, напълнили пушката и тръгнали. Отишли на мястото, където животното навлязло в гъсталака, претърсили най-внимателно и като

видели кръв, обърнали всичко, за да намерят глигана. Едва след като обходили цялата местност, изоставили диренето за тази нощ. Рано на следващата заран подновили търсенето. Към тях се присъединил и човекът, който ме бе уведомил. Той бил по-добър познавач на гората от другарите си, та като прегледал един храст, където имало много кръв, събрал и донесъл няколко косъма, изцапани с кръв, които аз разпознах като косми от тигър. Беше ми на гости един колега — ловец и заедно с него отидохме да разгледаме мястото.

Винаги ми се е виждало интересно да разчитам какво се е случило из джунглите чрез дирите по земята. Наистина нашите изводи понякога са грешни, но понякога са и верни. В случая бях прав, като казах, че раната се намира на вътрешната страна на десния преден крак, но сгреших, като помислих, че кракът е счупен и че тигърът е млад и чужденец в тази местност.

Нямаше кръв отвъд мястото, където бяха намерени космите, та беше невъзможно да следвам дирята по тази твърда почва. Затова прескочих канала и стигнах там, където пътеката за говеда минаваше по едно пясъчно корито. Тук от стъпките видях, че тигърът не е млад, както бях помислил отначало, а е моят стар приятел — тигърът от Пайпал Пани. В тъмнината погрешно го взели за глиган, когато искал да премине през селото.

Веднъж, когато бил лошо ранен, той минал през селището, без да навреди на човек или животно, сега обаче беше вече по-стар и заставен от болка и глад, можеше да направи доста пакости. Създаде се тревожно положение, защото местността беше много гъсто населена, а на мен се налагаше да замина през седмицата, за да устоя на едно задължение, което не можех да отложам.

За три дни претърсих всяко кътче от джунглите между канала и подножието на хълмовете — пространство от около шест квадратни километра, — без да намеря никаква следа от тигъра. На четвъртия ден след обяд, когато тръгнах да продължа търсенето, срещнах стара жена и сина ѝ, които бягаха от джунглите. От тях научих, че тигърът ревал близо до подножието на хълмовете и всички говеда побягнали навън от джунглите. Винаги когато съм на лов с пушка, ходя сам. Така е по-безопасно при схватки, пък и по-тихо се ходи из джунглите. В този случай обаче наруших принципа си и позволих на момчето да ме

придружи, понеже то имаше голямо желание да ми посочи къде точно бе чул тигъра.

Пристигнахме в подножието на хълма и момчето посочи към един гъсталак, ограден от далечната страна с просеката, причинена от пожар, за която вече споменах, и от близката страна с рекичката Пайпал Пани.

Успоредно на дължината ѝ на около сто метра от рекичката имаше плитка дупка, около шест метра широка, с отвор към мен и заградена с храсти откъм реката. Отъпкана пътека пресичаше дупката под прав ъгъл. На отворената страна на дупката на около двадесет метра от пътеката растеше малко дърво. Ако тигърът слезеше по пътеката на излизане от шубраците, щеше да се натъкне на мушката ми. Реших да застана именно тук. Покачих момчето на дървото с крака на едно ниво с главата ми и му казах да ми даде знак с пръстите на краката си, ако от това високо място види тигъра, преди аз да го зърна. Опрях гръб на дървото и започнах да викам като тигър.

На човек, прекарал толкова години в джунглите, колкото съм прекарал аз, не е нужно да описвам как точно реве тигрицата, когато търси другар, а на онзи, който не е имал щастието да я чуе, ще кажа само, че този рев не може да се опише с думи. За да се усвои този рев, трябва да се наблюдава отблизо и да се командват най-свободно гласовите струни.

За мое голямо облекчение — защото бях ходил из джунглите цели три дни с пръст на спусъка — чух тигърът да отговаря от разстояние около петстотин метра. В продължение на половин час след това (може би е било по-малко, но на мен с положителност ми се стори повече) ревят на тигри продължи оттам и отсам. От едната страна идваше заповедническият зов на господаря, а от другата — смиреният гальовен отговор на неговата робиня. На два пъти момчето ми даде знак, обаче аз не видях нищо от тигъра. Едва когато залязващото слънце обсипа гората със златиста светлина, той изведнъж се появи. Слизаше с бързи стъпки по пътеката, без да спре при минаване през храстите. Когато измина половината път до дупката и аз вдигнах пушката, той сви вдясно и се насочи право срещу мен.

Тази маневра, която нямах пред вид, когато избирах мястото си, го доближи още повече, отколкото можех да предполагам и ми даваше възможност да стрелям в главата му, за което също не бях подготвен.

Прибягнах до едно много старо средство, което бях научил преди много години и което прилагам с успех при подобни случаи, и го накарах да спре, без да се уплаши. Изправил лапи във въздуха, той бавно повдигна глава и по този начин изложи гърдите и гърлото си. След попадането на тежкия куршум той се изправи на крака и хукна сляпо през гората, но се строполи шумно на няколко метра от мястото, на което бях видял за пръв път стъпките му една ноемврийска сутрин, когато ме привлече викът на сърна.

Едва тогава видях, че е бил леко ранен и раната, която се опасявах да не го направи опасен, се оказа почти зараснала. Тя беше причинена от оловния куршум, който беше прекъснал малка вена на десния му преден крак.

Удоволствието, че се сдобих с такъв прекрасен трофей — той беше над три метра дълъг и зимната му козина бе отлично запазена — се примеси със съжаление, защото никога вече обитателите на джунглите и аз нямаше да слушаме със затаен дъх как дълбокият му рев ехти по хълмовете и никога вече познатите му стъпки нямаше да личат по пътеките на дивеча, по които той и аз бяхме скитали цели петнадесет години.

[1] Заминдар — земевладелец, който плаща на правителството определен данък. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.